

ODŮVODNĚNÍ K ZÁSADĚ POSTUPU ZADAVATELE DLE § 6 Odst. 4 ZZVZ

Název veřejné zakázky: Ohřívač infuzí a krevních derivátů

Ustanovení § 6 odstavec 4 ZZVZ stanoví, že *zadavatel je při postupu podle tohoto zákona, a to při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele, povinen za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné, dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací ve smyslu tohoto zákona. Svůj postup je zadavatel povinen řádně odůvodnit.*

Zadavatel k výše uvedené problematice odůvodnění zásad odpovědného zadávání uvádí, že pro potřeby podrobného odůvodnění je nezbytné vymezit pojmy „povaha a smysl“ veřejné zakázky. Takové pojmy zadavatel nenalezl v žádném právním předpisu, který by jejich obsah jednoznačně vymezil. Zadavatel se domnívá, že smyslem veřejné zakázky je dodávka 8 kusů ohřívačů infuzí a krevních derivátů včetně příslušenství pro centrální operační sály (dále také zařízení) a povahou zadávané veřejné zakázky jsou její podmínky a vlastnosti.

V tomto konkrétním případě jde o zakázku na dodávku zařízení, kde dodavatel nakoupí či vyrobí zařízení odpovídající specifikaci zadavatele nebo lepší a toto zařízení dopraví, nainstaluje a předá zadavateli.

SOCIÁLNÍ ODPOVĚDNÉ ZADÁVÁNÍ

Pokud se týká zásad sociálně odpovědného zadávání, nemá zadavatel k dispozici žádný jejich závazný a jednoznačný výčet a při svých úvahách vycházel z metodické příručky „Příručka odpovědného veřejného zadávání k novele ZZVZ od 1. 1. 2021“ vydané Ministerstvem práce a sociálních věcí ve spolupráci s jinými organizacemi. Dle této příručky jsou zásadami sociálně odpovědného zadávání zejména následující zásady:

Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce
Podpora vzdělávání, praxe a rekvalifikací
Podpora důstojných pracovních podmínek
Etické nakupování
Podpora účasti sociálních podniků ve veřejných zakázkách
Podpora přístupu malých a středních podniků k veřejným zakázkám
Férové dodavatelské vztahy

K těmto jednotlivým zásadám, které všechny vzal zadavatel do úvahy, zadavatel uvádí následující odůvodnění:

Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce

Zadávaná veřejná zakázka vyžaduje odbornou specializaci dodavatelů jak při vlastním výrobě či nákupu zařízení, stejně tak vyžaduje odbornost při instalaci a zprovoznění zařízení a rovněž při zajištění záručního a pozáručního servisu. Zaměstnanost osob znevýhodněných na trhu práce je v takovém případě zásahem do potřebné kvalifikace pracovníků dodavatele, a proto ji zadavatel v podmínkách zadávané veřejné zakázky neuplatnil, když navíc vzal do úvahy i skutečnost, že zaměstnání jakékoliv znevýhodněné osoby znamená ztrátu práce pro kmenového pracovníka dodavatele.

Podpora vzdělávání, praxe a rekvalifikací

Při plnění veřejné zakázky je nezbytná odbornost pracovníků dodavatele a u této konkrétní zakázky tak nemá zadavatel potenciál využít ji ke vzdělávání či rekvalifikaci odborně méně způsobilých osob či dokonce nekvalifikovaných pracovníků. Jednotlivé kroky předmětu plnění vyžadují odborné znalosti dodavatele a využít je k výuce jiných osob by znamenalo významné časové prodloužení dodavatele. Shodně by pak takový postup zvýšil náklady dodavatele, což by mohlo způsobit ekonomické obtíže zadavatele. Proto zadavatel tuto zásadu u zadávané veřejné zakázky neuplatnil.

Podpora důstojných pracovních podmínek

Zadavatel má zájem o dodržování pracovně právních předpisů odpovídajících důstojným pracovním podmínkám při práci a z tohoto důvodu včlenil tuto povinnost do smluvních ujednání včetně sankce za jejich případné nedodržení.

Etické nakupování

Z pohledu zvýšeného rizika, že při plnění veřejné zakázky by mohlo docházet k porušování mezinárodních úmluv o lidských právech, sociálních či pracovních právech, zadavatel dospěl k názoru, že takové riziko při vlastním plnění (dodávce a instalaci zařízení) nehrozí. Proto využil zásadu důstojných pracovních podmínek, která se se zásadou etického nakupování prolíná. Zásada etického nakupování využita v zadávacích podmínkách nebyla.

Podpora účasti sociálních podniků ve veřejných zakázkách

Zadavatel s ohledem na předmět plnění veřejné zakázky, kterým je dodávka 8 kusů ohřívačů infuzí a krevních derivátů pro nemocniční zařízení, která je velmi specifická a musí zohledňovat odborné znalosti a zkušenosti dodavatele na plnění veřejné zakázky tuto zásadu tedy ve svém zadávacím řízení neuplatnil.

Podpora přístupu malých a středních podniků k veřejným zakázkám

Zadavatel vyšel z úvahy, že plnění bude poskytnuto zhotovitelem působícím na trhu Evropské unie či na trzích s EU propojených mezinárodními smlouvami (Norsko, Švýcarsko, USA apod.), kde dodržování důstojných pracovních podmínek je zcela běžným standardem. Není tedy nezbytné, aby zadavatel v rámci zadávané veřejné zakázky stanovoval jakékoliv nadstandardní pracovní podmínky. Současně zadavatel nastavuje zadávací podmínky, včetně obchodních podmínek k zadávané veřejné zakázce tak, aby žádným způsobem neznevýhodnil účast malých a středních podniků. Proto zadavatel podporu přístupu malých a středních podniků k veřejným zakázkám u zadávané veřejné zakázky dále neuplatňuje.

Férové dodavatelské vztahy

Férové dodavatelské vztahy mezi účastníky osob podílejících se na plnění veřejné zakázky jsou základním předpokladem pro řádné a včasné splnění předmětu veřejné zakázky. Protože se v minulosti vyskytly problémy v přístupu dodavatelů k jejich poddodavatelům, stanoví zadavatel v rámci férových dodavatelských vztahů podmínky, které jsou obsaženy v obchodních podmínkách.

ENVIROMENTÁLNÍ ODPOVĚDNÉ ZADÁVÁNÍ

Podle výše zmíněné příručky jsou jako zásady enviromentálně odpovědného zadávání definovány:

Ekologicky šetrná řešení

Předmětem veřejné zakázky je dodávka 8 kusů ohřívačů infuzí a krevních derivátů pro nemocniční zařízení a požadované prvky jsou již vyráběny s ohledem na minimalizaci energetické náročnosti, takže jediným problémem zůstává ekologická likvidace po uplynutí životnosti jednotlivých prvků. O tu se postará zadavatel a není předmětem soutěže. Využití certifikačního programu ENERGY STAR nebo TCO Development nepokládá zadavatel za účelné, protože tím by významně omezil soutěžní prostředí a negoval by tak přístupnost soutěže pro malé a střední podniky. Zásada ekologicky šetrného řešení není v zadávacích podmínkách zohledněna.

Cirkulární ekonomika

Ekonomicky přijatelné řešení, které přispěje k využití principů cirkulární ekonomiky, tedy ke snižování množství odpadů (včetně obalů) a jejich další využití, a které zahrnuje podíl druhotných surovin, využití energie z obnovitelných zdrojů, recyklovaných surovin, posouzení životního cyklu, zohlednění nákladů životního cyklu či zapojení dalších aspektů cirkulární ekonomiky je v tomto případě velmi obtížné a přispělo by ke značnému růstu nabídkových cen, což je pro zadavatele ekonomicky nepřijatelné. Cirkulární ekonomika nebyla v tomto zadávacím řízení uplatněna.

ODPOVĚDNÉ ZADÁVÁNÍ - INOVACE

Inovaci se rozumí podle ZZVZ implementace nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu související s předmětem veřejné zakázky. V tomto konkrétním případě je dodávka zařízení specifikována s ohledem na potřeby zadavatele a zadavateli není známo žádné inovativní řešení, které by bylo možné uplatnit v rámci zadávacích podmínek. Zadavatel poptává technologicky i uživatelsky nejnovější zařízení, které odpovídá jeho potřebám a zásadu inovace tedy neuplatňuje.

ZÁVĚR

Zadavatel v rámci svého odůvodnění uvádí, že oblast odpovědného zadávání veřejných zakázek je v zákoně uplatněna teprve krátce a doposud nejsou ujasněny veškeré principy a aspekty pro dodržování zásad odpovědného zadávání. Zadavatel se se vší odpovědností snažil toto nové ustanovení uplatnit dle svých potřeb a možností a je si vědom, že jeho verbální vyjádření nemusí odpovídat v budoucnu nastaveným mantinelům. Samotné zákonné ustanovení není zcela jasné a srozumitelné, a proto zadavatel věří, že jeho postup je v současné době velmi svědomitý a zcela odpovídající povaze a smyslu zakázky.